

Un Sant Jordi diferent

Aquest any Sant Jordi és diferent. Perquè cau en plena Setmana Santa: un temps que ens recorda que les històries no sempre tenen un final feliç, i també que hi ha causes per les quals val la pena donar la vida. Per això adjunto una narració de la llegenda de Sant Jordi que també és diferent de les habituals. La vaig redactar l'estiu passat perquè els nois i noies de l'Agrupament d'Escoltes i Guies Baden Powell la representessin durant els campaments. Aquesta versió es basa en un text popular mallorquí medieval que representàvem cada any els alumnes de 4rt d'EGB de l'Escola Sant Gregori. El text es caracteritza sobretot per dos trets: a) el rei, tot i ser medieval, respecta el poble i està disposat a considerar la seva filla com una ciutadana més del reialme ; i b) l'oferta final del rei i de la princesa a Sant Jordi rep una resposta desconcertant. Històricament, de Sant Jordi se sap que era un soldat de l'imperi romà que va morir màrtir per ser cristià. El seu nom (Georgos) vol dir "pagès": el que treballa (ergos) la terra (Geo). Algú sense massa estudis ni prestigi que va trobar una causa noble per la qual donar la vida. Que passeu una bona Setmana Santa i un Sant Jordi diferent, Pep..... La llegenda de Sant Jordi Fa molts, molts anys, en un país llunyà, un drac terrible i sanguinari va començar a devastar collites, bestiar i persones. Al cap d'un mes de destrosses materials i humanes del drac, cap dels cavallers més valents i forts del reialme no havia pogut vèncer el monstre, que els havia abatut i devorat amb sorprenent facilitat. És per això que el rei Jaume, just i compromès amb els sofriments del seu poble, va reunir el seu consell. "Amics, - va dir-los amb una veu greu i profundament trista- la desgràcia que oprimeix el nostre país demana de nosaltres una nova decisió. Les determinacions que hem pres fins ara han estat vanes: no tenim ja més cavallers per a fer front al drac, que no desitja marxar de les nostres terres. Què podem fer?" Després d'uns minuts de discussió desconcertant i que no treia cap a res, Don Albert, un conseller ancià i venerable que havia estat escoltant el debat sense intervenir, va demanar la paraula. El consellers van callar i es van girar cap al vell per escoltar-lo. Don Albert digué: "Només hi veig una solució: alimentarem aquest drac cada dia amb un ciutadà del nostre reialme, que serà triat a sorts, portat al mig del bosc, lligat a un arbre, i abandonat perquè el drac apaivagui la seva fúria". Després de considerar aquesta terrible opció, el consell va concloure que era la menys dolenta de totes. El rei Jaume va afegir, per a ratificar aquesta determinació: "Estic d'acord. Que es faci el sorteig, i que l'atzar decideixi qui ha de morir per a salvar el poble. I, tot i que me l'estimo més que la meua pròpia vida, poseu a la llista del sorteig també la meua filla, la princesa Elisenda". Així ho van fer. A partir de l'endemà, després que l'herald del rei hagués anunciat la decisió, es van anar fent les coses tal com el consell reial havia determinat. Amb gran dolor per als elegits i llurs famílies, els sacrificis es van anar succeint, i el reialme vivia en aquesta dolorosa calma, perquè el drac estava satisfet amb les ofrenes humanes que li feien diàriament. Dues setmanes més tard, però, el cortesà encarregat del fatídic sorteig va presentar-se al rei amb un rostre greu i preocupat. Se li va acostar i li va dir: "Senyor, us porto una mala notícia. Avui la persona elegida per a ser sacrificada és la vostra filla, la princesa Elisenda". El rei esclatà a plorar. Esquinçat pel dolor, va cridar la princesa i li va explicar el resultat de l'atzar d'aquell dia. Ella, trista però ferma, va contestar al seu pare: "Pare, accepto el destí com l'han acceptat tots els qui s'han sacrificat pel nostre regne fins avui. Marxaré en pau, sabent que serveixo el nostre país tal com vós m'havau ensenyat de fer amb el vostre exemple". La princesa Elisenda va abraçar el seu pare, i va seguir decidida el servent reial cap al bosc. Al lloc on s'acostumava, el servent va lligar la princesa a l'arbre i es va acomiadar d'ella amb reverència i dolor. Al cap d'una estona, el drac va aparèixer. La princesa, plena de por, pregava a Déu per no desmaiar-se i afrontar amb dignitat el seu darrer moment. Aleshores, d'entre uns arbres, aparegué un cavaller dalt d'un cavall blanc, amb la seva llança i un escut blanc amb una creu vermella. El cavaller es va encarar al drac i, després d'encomanar-se a Déu, va atacar el drac. La lluita va ser terrible, i l'espectadora privilegiada del combat la va viure amb una tensió gairebé insuportable. Finalment, el cavaller va vèncer el drac, clavant-li la llança al coll. Tot esbufegant, el cavaller va baixar del cavall, va deslligar la princesa, i la va pujar al seu cavall per portar-la al palau del rei. El rei va plorar llàgrimes d'alegria en veure la seva filla viva i en saber que el cavaller, que es deia Jordi i venia de Grècia, havia matat el drac. El cavaller havia retornat la pau i la prosperitat al reialme! Després d'haver canviat unes paraules plenes d'emoció i confiança amb la seva filla la princesa Elisenda, el rei digué: "Cavaller Jordi de Grècia: en agraïment per la vostra proesa, us concedeixo de casar-vos amb la meua filla. I quan sigui l'hora, sereu rei junt amb ella de la nostra estimada terra". Tothom a la cort va aplaudir i va començar a cridar amb emoció: "Visca, visca! Visca el príncep Jordi i la princesa Elisenda!". Però el cavaller, després d'adreçar una mirada plena de tendresa a la princesa Elisenda, va dir al rei: "Senyor, em sento molt honorat pel vostre oferiment. En els anys que porto viatjant per diversos reialmes, mai no he torbat un rei tan just i servidor del seu poble, ni una princesa tan bonica i decidida a sacrificar-se per la gent del seu país. Però sento dins del meu cor que Déu em crida a seguir el camí i a visitar altres reialmes, per alliberar-los de dracs tant o més ferotges que el que us ha pertorbat fins avui". Es va fer un silenci sepulcral, i la joia semblava que havia marxat de sobte de la sala del tron on es trobaven. Però poc a poc, la gent va començar a xiuxiuejar, a discutir, a gesticular. Fins que la princesa va aixecar el braç per demanar la paraula. De nou es va fer silenci, i ella va dir: "Valerós cavaller Jordi de Grècia! El vostre record no s'esborrarà mai dels nostres cors, però compremem la profunditat de la crida que heu sentit i la generositat de la vostra resposta. Aneu en pau i que Déu us acompanyi sempre". I el cavaller, després d'haver fet una profunda reverència al rei, a la princesa i a tot el poble reunint, es va retirar de la sala, va pujar al seu cavall, i va marxar camí enllà. Pep Mària SJBorredà, Agost de 2010